

1. UVOD

Hidrocefalus (*hydrocephalus*, grč. *hydro* – voda, vodeni, *cephalus* – glava) nastaje akumulacijom cerebrospinalne tečnosti koja cirkuliše kroz ventrikularni sistem u mozgu i resorbuje se u krvotok. Ova tečnost je u stalnom opticaju i ima mnoge funkcije, sadrži hranljive materije i proteine neophodne za ishranu i normalnu funkciju mozga, ali i odnosi otpadne proizvode od okolnih tkiva.

Likvor se stvara u komorama i ako postoji prepreka oticanju iz mozga, nakuplja se dovodeći do širenja komora i pritiska na moždano tkivo. Razlozi prepreka toku likvora mogu biti urođene prepreke, tumori, krvarenja, infekcije i drugo. Dakle, hidrocefalus se javlja kada postoji neuravnoteženost između količine cerebrospinalne tečnosti koja je proizvedena i brzine po kojoj se apsorbuje.

Hidrocefalus je stanje, a ne bolest, i može da se razvije zbog različitih razloga i uzroka. Upravo analiza i identifikovanje uzroka nastanka hidrocefalusa predstavljaju predmet istraživanja u ovom radu pri čemu se kao problem istraživanja postavlja pitanje identifikacije uzroka hidrocefalusa i njegovog liječenja.

Uprkos značajnom napretku u području medicine još uvijek postoji mnogo toga što je potrebno dublje istražiti kako bi se bolje upoznali sa hidrocefalusom, kako na području identifikovanja uzroka tako i na području njegovog liječenja.

Iako postoji ustaljeno mišljenje kako hidrocefalus najčešće pogađa novorođenčad ili eventualno starije osobe u ekstremnim životnim uslovima, zapravo se hidrocefalus može javiti u bilo kojoj starosnoj kategoriji i kao posljedica raznih uzroka.

Na osnovu predmeta i problema istraživanja postavljena je polazna hipoteza rada da hidrocefalus nije bolest već stanje nastalo kao rezultat neke bolesti ili povrede tako da prognoza i liječenje zavise od uzroka njegovog nastanka.

Cilj istraživanja je analiza dosadašnjih saznanja o uzrocima hidrocefalusa kako bi se identifikovao optimalan tretman i liječenje. Pri tome su postavljeni i posebni zadaci istraživanja:

- identifikovanje uzorka hidrocefalusa,
- definisanje i klasifikacija hidrocefalusa,
- prikaz dijagnostičkih metoda i liječenja hidrocefalusa.

U skladu sa predstavljenim predmetom, ciljevima i zadacima istraživanja rad je podijeljen u nekoliko poglavlja. Uvodno poglavlje definiše metodologiju istraživanja da bi u prvom poglavlju predstavili pojavne oblike, uzroke i vrste hidrocefalusa.

U nastavku rada, u drugom poglavlju su predstavljene metode dijagnostike i liječenja hidrocefalusa. Treće poglavlje predstavlja praktično istraživanje učestalosti hidrocefalusa i profila pacijenata pri čemu su podaci prikupljeni u Službi za neurologiju UKC Banja Luka. Konačno, zaključno poglavlje donosi pregled saznanja do kojih se došlo istraživanjem.